

Verksamhetsberättelse 2016/2017

2017-09-30

Verksamhetsberättelse 2016/2017

Handels- och administrationsprogrammet

2017-09-30

Innehållsförteckning

1 Verksamheten	3
2 Systematiskt kvalitetsarbete i Uddevalla kommun	3
3 Föresättningar för måluppfyllelse gymnasieskola	4
4 Resultat av mått.....	5
4.1 Mått från nämnd	5
4.2 Mått från verksamhetschef	6
5 Uppföljning och analys av prioriterade läroplansmål 2016/2017	6
5.1 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet.....	6
5.2 Skolans mål är att varje elev kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.	7
5.3 Eleverna tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.	8
5.4 Det är skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett program inom gymnasieskolan tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv.	8
5.5 Det är skolans ansvar att varje elev som slutfört ett program inom gymnasieskolan kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.	9
6 Uppföljning och analys av kunskapsresultat	10
7 Uppföljning och analys av övriga resultat och läroplansområden	10
8 Slutsatser	10

2017-09-30

1 Verksamheten

Handels- och administrationsprogrammet är ett yrkesförberedande program som syftar till att utbilda elever som har en god grund för arbete inom handel, främst detaljhandel, men även näthandel och inom administrativa arbeten inom t ex handel och personalsektorn. En grundsten är entreprenörskap och eleverna har möjlighet att arbeta med UF (Ung företagsamhet) under sin utbildning.

Eleverna kan från årskurs två välja att gå någon av de två nationella inriktningarna Handel och service eller administrativ service. Programmet har attraherat färre elever efter införandet av GY-11 och har nu en klass per årskurs. Detta trots en god arbetsmarknad och att eleverna inom programmets 2 500 poäng kan få grundläggande behörighet till högskola, yrkeshögskola samt yrkesexamen.

Höstterminen 2016 märktes en liten uppgång vad gäller sökande till HA, vilket är glädjande. Samtidigt såg vi också att programmet nu även attraherar elever med utomnordisk bakgrund.

På programmet gjorde 6 lärare största delen av sin tjänstgöring, antalet elever var 68, fördelade på en klass per läsår. HA ingår i samma rektorsområde som Ekonomiprogrammet (EK) och Barn- och fritidsprogrammet (BF) och rektorsområdet som helhet gjorde ett positivt bokslut på drygt 200 000 kronor. En bidragande orsak till detta är att både på BF och HA har elever från två inriktningar kunnat samläsa vissa programfördjupningskurser i inriktningarna. EK elever har samläst endel programfördjupningskurser med SA, SASPINT och EKSPINT.

2 Systematiskt kvalitetsarbete i Uddevalla kommun

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Kravet innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Uddevalla kommun har en särskild styrmodell för skolans systematiska kvalitetsarbete som följer förbättringshjulets olika faser (planera, genomföra, följa upp och analysera). I verksamhetsberättelsen ska fokus ligga på analysen av resultaten i förhållande till målen. Verksamhetsberättelsen utgör därför ett viktigt underlag för beslut om prioriteringar och utvecklingsinsatser för kommande läsår i syfte att uppfylla de nationella målen för utbildningen.

Alla förskolechefer och rektorer ska upprätta en verksamhetsberättelse efter avslutat läsår. Med dessa som grund ska sedan varje verksamhetschef skriva en verksamhetsberättelse som utgör grunden för huvudmannens (nämndens) verksamhetsberättelse. Utifrån de analyser som gjorts på de olika nivåerna i verksamheten föreslår förvaltningen barn och utbildningsnämnden att besluta om prioriteringar för kommande läsår.

Inledningsvis redogörs för verksamhetens förutsättningar för måluppfyllelse utifrån ekonomi, personal och organisation. Därefter presenteras läsårets resultat av mått och en analys och bedömning av resultatet görs. Verksamhetens arbete med de läroplansmål som prioriterats för att

2017-09-30

förbättra resultaten, utveckla verksamheten och dess måluppfyllelse redovisas därefter. Med analysen som grund identifieras därefter utvecklingsområden för kommande läsår.

3 Föresättningar för måluppfyllelse gymnasieskola

Nyckeltal	2016/2017
Antal elever (källa: Siris databas, Skolverket)	68
Andel flickor (källa: Siris databas, Skolverket)	53
Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utb (källa: Siris databas, Skolverket)	41
Andel elever med utländsk bakgrund (källa: Siris databas, Skolverket)	28
Antal elever med åtgärdsprogram (källa: egen)	5
Antal definierade kränkningar (källa: egen)	
Antal elever per lärare (källa: Siris databas, Skolverket)	10.9
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen (källa: Siris databas, Skolverket)	98.3
Andel lärare med specialpedagogisk examen (källa: Siris databas, Skolverket)	5.7
Antal tjänstgörande SYV (källa: Siris databas, Skolverket)	0.1

När våra elever påbörjar sina studier på HA kommer de till oss med stora skillnader i kunskaper från grundskolan och självklart också med olika mål för sin gymnasieutbildning. Eftersom programmet är ett yrkesprogram så är det yrkesexamen eleverna får. Det betyder också att elever och personal har som mål att eleverna ska få en utbildning som bl a genom APL gör dem anställningsbara i respektive verksamhetsområde. Vårt mål är att alla elever ska nå så långt de kan vad gäller måluppfyllelse, de ska ges möjlighet att få yrkesexamen efter tre år.

Förutom ordinarie lärarledd undervisningstid i kurserna så har vi under många år också haft lärarbemannade studiepass. Studiepassen är i en del fall en förutsättning för att eleverna ska få det stöd de behöver för att klara av studierna på bästa möjliga sätt. I en del fall är studiepassen också det enda tillfället som eleverna har för att få stöd i studierna. Studiepass för varje klass är alltså en prioritering vi gör för att eleverna ska få stöttning i sina studier.

Ett antal av våra elever vill fortsätta studera på högskola efter gymnasiet, några direkt efter och andra efter ett par års arbete. För oss på HA är det viktigt att eleverna får god självkänsla och att de lämnar HA som unga vuxna samhällsmedborgare. Innehållet i ämnena/kurserna ligger väl i linje med detta.

Man skulle önska att alla elever med till exempel läs- och skrivsvårigheter hade uppmärksamats redan under grundskolan och på så sätt redan fått strategier och kompensatorisk hjälpmedel för att underlätta sina gymnasiestudier. Det hade antagligen också gjort att eleverna lättare (snabbare?)

2017-09-30

hade blivit mer självständiga i sina studier. I många fall är det inte så att eleven blivit uppmärksam i grundskolan och det resulterar i både att vi får göra extra anpassningar för elever och åtgärdsprogram (ÅP). Under läsåret beslutades om och skrevs 5 ÅP. Dessa sena upptäckter kan leda till att elever behöver ett fjärde läsår eller del av det fjärde läsåret för att bli klara med gymnasiet. I år avslutade 16 av 25 elever studierna med yrkesexamen, det vill säga, 64%. 50% av pojkarna och 73% av flickorna avslutade med yrkesexamen. 6 elever avslutade med studiebevis, 3 elever kommer att göra ett fjärde läsår 2017/2018.

0,1 Syv på HA kan uppfattas som en låg bemanning, vilket det ju är. Men tack vare att vi inom rektorsområdet har totalt 0,4 syv så har vi klarat av att både ge studie- och yrkes-vägledning i vid bemärkelse till alla klasser inom rektorsområdet. Det ingår ju också i många av de kurserna eleverna läser samt som del av elevernas temahalvdagar under gymnasieåren. Eleverna får riktad studie- och yrkes-vägledning för varje klass i årskurs 1 och 3. Eleverna har även möjlighet att få enskilda samtal med syv. Under de senaste åren har vi märkt ett påtagligt växande behov av de enskilda samtalen. Särskilt elever som är relativt nyanlända till Sverige behöver mycket tid tillsammans med syv. Inför kommande läsår ser jag ett utökat behov av syv i organisationen.

I stort sett så är den fysiska arbetsmiljön bra, men det finns ett ständigt behov av att byta ut/ ersätta möbler i skolans lokaler så väl i klassrum som övriga lokaler. Klasserna blir större och ljudnivån i klassrum ökar. På grund av det behöver man tänka på att få in ljudabsorbenter och textilier i klassrum. I ett klassrum med svår ljudbild blir arbetsron inte vad den borde få vara. Under många år har investeringsbudgeten varit begränsad och räcker bara till punktinsatser. Därför är vår förhoppning och absoluta önskemål att investeringsbudgeten för 2018 - 2020 utökas.

4 Resultat av mått

4.1 Mått från nämnd

Mått	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot
	ka	ke	alt	ka	ke	alt	ka	ke	alt
	201	201	201	201	201	201	201	201	201
	4/20	4/20	4/20	5/20	5/20	5/20	6/20	6/20	6/20
	15	15	15	16	16	16	17	17	17
— Andel (%) barn och elever som känner sig trygga				-	-	-			
↘ Andel (%) elever som anser att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter	67	78	71	-	-	-	46	0	33
— Andel (%) elever med gymnasieexamen inom tre år	75	59	68	100	86	94			
— Genomsnittligt betygspoäng, gymnasieskola	13	10	11,4	14,9	11,2	13,4			
— Andel elever på Programriktat individuellt val (IMPRO) som blivit behöriga till nationellt program inom ett år									

I den enkät som vi på Agneberg utvärderar Handlingsplanen mot diskriminering och kränkande

2017-09-30

behandling svarar 93% att de alltid, oftast eller ganska ofta känner sig trygga på Agneberg. Motsvarande siffra året innan var 96%, när vi sedan frågar elever när/var de känner sig otrygga nämner de matsalskön ("folk" tränger sig före/ är högljuda) och entrén ("folk" kommenterar, ger blickar).

I LUPP undersökningen som genomfördes under läsåret angav 68% av eleverna inom rektorsområde BF, HA och EK att skolans personal lyssnar på dem. 90% av både pojkar och flickor tycker bra om lärarna och undervisningen inom rektorsområdet.

Detta läsår nådde 64% av HA:s elever gymnasieexamen efter 3 år, lägre än i fjol och förfjol. Under kommande läsår behöver vi arbete med att motivera eleverna att göra klart sina studier på ett bra sätt. Det verkar som att många elever då de fått tillfälliga anställningar inom branschen tappar intresset för att prestera så bra som möjligt i skolan.

4.2 Mått från verksamhetschef

Mått	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot
	ka	ke	alt	ka	ke	alt	ka	ke	alt
	201	201	201	201	201	201	201	201	201
	4/20	4/20	4/20	5/20	5/20	5/20	6/20	6/20	6/20
	15	15	15	16	16	16	17	17	17
↗ Antal avhopp	3	2	5	3	0	3	1	9	10
↘ Andel (%) elever med minst E i alla ämnen, gymnasieskola	53	18	36,1	90	29	65	43	13	32

5 Uppföljning och analys av prioriterade läroplansmål 2016/2017

Prioriterat mål:

5.1 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Eleverna ska få en god insikt i att etik och moral har en naturlig plats inom deras kommande arbetsfält .

Analys av måluppfyllelse

I många av kurserna inom programmet ingår att eleverna ska kunna möta sina medmänniskor med respekt för deras egenvärde och integritet. Därför bedrivs också detta mål främst inom kurserna. Men också på de temadagar vi har t ex den som har som tema "Demokrati och förståelse" och "Må bra - Identitet och självkänsla".

I årets etta fick vi arbeta extra med att få ett gott arbetsklimat, klassen var stor i början och olikheter i förkunskaper, förväntningar på studierna och var man vill komma efter sina tre år på gymnasiet var stora. Många elever visade sig ha större behov av att få anpassningar i studierna än vad vi förväntat oss. Under läsåret bytte en del elever skola och klassen blev så småningom lugnare med stor arbetsinsats från både undervisande lärare och klassens elever. Det blev något av ett lärande i

2017-09-30

vardagen.

Prioriterat mål:

5.2 Skolans mål är att varje elev kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Gymnasieskolan har identifierat ett behov av att skapa goda förutsättningar för nyanlända elever inom gymnasieskolan, genom att bl.a. skapa flera tillfällen för elever med olika bakgrund att mötas i skolan. Den förväntade effekten är ökat samspel mellan IM-elever och elever på nationella program.

Analys av målpuppfyllelse

En Kompetensutvecklingsdag med temat Inkludering och Integration genomfördes för personalen under lärarnas första arbetsdag för läsåret 2016/2017. All personal inom Uddevalla gymnasieskola samlades i Östrabo aulan för att bland annat lyssna på en föreläsning av Kadir Meral, lyssna på elever från IM som underhöll med sång och fick fördjupad information om genomförandet av "Gymnasiepraktikanter på våra olika program". Under eftermiddagen genomfördes workshops i lärargrupperna. Det direkta resultatet under dagen var att tankar väcktes och en mängd samtal fördes på temat inte bara inom programmen utan med kollegor inom gymnasiet. Samtal om t ex hur man snabbast/ lättast(?) lär sig ett nytt språk. Önskvärt hade varit att vi under första arbetsveckan hade haft mer tid att inom rektorsområdet och programmet för att bearbeta de intryck vi fick. Eftersom vi på HA har många elever med utomnordisk bakgrund är detta med inkludering och integration ett ständigt pågående arbete praktiskt för att ge elever bra förutsättningar. Men också en fråga för samtal både kollegor emellan och med elever. Hur, när och varför!

HA hade en gy-praktikant, en kille, som gick med i årskurs två, HA15. Vi hade utsett en fadder för honom. Det fungerade bra och eleven tyckte att han förstod vad som hände på lektionerna och vad eleverna gjorde. Dock avbröt han sin praktik i början av oktober och återgick till IM för att läsa in kurser där. HA tar gärna emot Gy-praktikanter, men det kan behövas ännu mer vuxenstöd än vad vi haft i år om eleverna ska stanna hela perioden. Eller är det så att eleverna hinner uppleva tillräckligt mycket på kortare tid än vi trott? Frågor att ha med när första omgången med GY-praktikanter avslutats och utvärderas.

Handels- och administrationsprogrammet hade besök av elever från IM vecka 11, 12 och 13. De placerades i årskurs 1 hela veckan, på grund av att åk 2 är mitt inne i sin APL-period, därför ansåg vi inte att den klassen var lämplig och vi ansåg att "hoppet till" åk 3 var för stort. I åk 1 har vi dessutom en studiestödjare. På måndagen mottogs eleverna av antingen programsamordnaren eller rektor plus studiestödjare eller samordnaren för gymnasiepraktiken. IM eleverna fick då information om HA, vad man läser om, hur APL är upplagt, var man kan få arbete efter HA och var man kan fortsätta studera om man är intresserad av det. IM eleverna deltog i alla lektioner under veckan. HA elevernas erfarenheter av veckorna är att de tyckt det varit roligt att ha haft besök från IM och de

2017-09-30

har tagit hand om dem bra.

Prioriterat mål:

5.3 Eleverna tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Eleverna behöver träna sig i att ta personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. Det kan ske individuellt eller i samråd med lärare. ett sätt att ta personligt ansvar kan vara att ta tillvara de stöd som ges i studiepassen.

Den förväntade effekten är att studiepassen används av eleverna i högre grad än vad som varit.

Analys av måluppfyllelse

Vi tänkte oss att eleverna i högre grad än föregående år skulle använda studiepassen som schemaläggs för att arbeta med skoluppgifter. Målet var att de själv skulle ta större ansvar för sina studier och alltså på eget bevåg förstå att komma till dem. Så skedde till viss del, men vi har också sagt till eleverna att gå på dem då vi sett att eleverna varit behov av dem. De elever som nyttjat chansen till extra tid med lärarstöd har insett att det varit bra och de hoppas att vi ska fortsätta med studiepass även kommande år och så blir det. I en del fall var studiepassen alldeles nödvändiga för att eleverna skulle klara kurserna, i andra fall räckte det inte ända fram till godkända resultat.

Prioriterat mål:

5.4 Det är skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett program inom gymnasieskolan tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Gymnasieskolans resultat visar att genomsnittligt betygspoäng sjunker något jämför med föregående år. Förstelärare har i uppdrag att arbeta för ökad måluppfyllelse och att identifiera kompetensutvecklingsbehov inom ämnesgruppen. Genom kollegialt lärande kan lärarna tillsammans arbeta för ökad kompetens och ökad måluppfyllelse hos eleverna.

Den förväntade effekten är att fler elever når kunskapskraven i respektive ämne, liksom att den genomsnittliga betygspoängen i respektive ämne ökar.

Analys av måluppfyllelse

Vi har på HA en förstelärare med uppdrag APL-utveckling, men HA har redan under många år arbetat med att utveckla APL genom att t ex teckna kontrakt med elevernas APL-platser, göra trepartssamtal vid besöken, göra vissa praktiska moment som ingår i elevernas kurser på arbetsplatsen, knyta examensarbetet till APL-platsen i åk 3. Därför kunde "vår" förstelärare rikta sig mer mot en del andra program inom Uddevalla gymnasieskola. Under läsåret deltog svenskläraren i Läslyftet.

Yrkeslärarna träffades under läsåret med samma frekvens som övriga lärare träffats. Fokus har varit

2017-09-30

motivation, utveckling och måluppfyllelse. HA:s lärargrupp har under många år arbetat med att vara tydliga i uppgifter och vad som krävs för att uppnå godkända resultat. Man har också arbetat vidare med att få ännu en partner att samarbeta med i internationella UF för eleverna.

Prioriterat mål:

5.5 Det är skolans ansvar att varje elev som slutfört ett program inom gymnasieskolan kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Varje enhet ska enligt nämndsbeslut ha tre utvecklingsområden inom lärande för hållbar utveckling. Arbetet med utvecklingsområden kan kopplas till Håll Sverige Rents miljöcertifiering Grön Flag.

Alla lärare ska integrera hållbar utveckling i sin undervisning. Den förväntade effekten av detta är att öka elevernas förmåga att observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån hållbar utveckling.

Alla enheter ska efter läsårets slut kunna beskriva hur de har arbetat med de tre utvecklingsområdena och hur arbetet medvetandegjort och höjt elevernas kunskaper om hållbar utveckling.

Analys av måluppfyllelse

En kompetensutvecklingsdag för skolans alla lärare genomfördes i samarbete med den Globala skolan under torsdagen den 18/8. Under vecka 9, 2017, så planeras att temat "Hållbar utveckling" ska genomsyra undervisningen på HA.

Detta har vi gjort bland annat inom ramen för Branschkunskap inom handel och administration med åk 1 där vi går vi igenom miljöcertifieringar och hållbar utveckling. Inom ramen för Näthandel 1 i åk 2 följs detta upp då vi går igenom miljöaspekter på transporter, miljökrav och samlastning. Inom ramen för Logistik i åk 3 följs detta upp i genom projekt där eleverna får följa en produkts väg från råvara till slutkonsument. CSR (företagets sociala ansvar gentemot de anställda) och hållbar utveckling går som en röd tråd genom utbildningen.

Under torsdagen i fokusveckan (v 9, 2018) var åk 1 och 2 på studiebesök i Ullared där vi fick lära oss om både social hållbar utveckling och om miljö (ekologisk hållbarhet). I kursen Svenska 1 har projekt om social hållbar utveckling genomförts i åk 1.

Nästa steg är att detta följs upp i alla programgemensamma kurser under alla läsår och eleverna följer upp detta på sina APL-platser där de studerar arbetsmiljön, dels genom att de har frågor med sig från skolan men även genom egna observationer.

6 Uppföljning och analys av kunskapsresultat

7 Uppföljning och analys av övriga resultat och läroplansområden

En Handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas årligen för rektorsområdet. Detta sker delvis tillsammans med de övriga rektorsområdena i skolhuset, då det är viktigt att delar av denna är överensstämmande för samtliga elever och personal. I ett gemensamt hus behöver värdegrund och regler delvis vara de samma. Andra delar måste anpassas till rektorsområdet och ytterligare något kan behöva anpassas till programmets karaktär.

Planen upprättas under början av höstterminen utifrån insamlandet av underlag t ex genom den enkät som görs för Handlingsplanen. Vi har tre gemensamma temadagar inom Uddevalla gymnasieskola, ena halvan av dagen planeras gemensamt för hela gymnasiet med t ex föreläsningar av inbjudna "experter" och dessa för- och efter-arbetas i klasserna. Den andra halvan av dagen planeras inom rektorsområdets program.

63% (56% året innan) av elever känner till lagen mot diskriminering och kränkande behandling samt skolans handlingsplan, men bara 50% av eleverna säger sig vara medvetna om innehållet i dem. Enkäten visar trots detta att 83% av eleverna uppger att man diskuterar och/ eller arbetar med detta på t ex temadagar, i samband med skolstart, på "klassråd" och på lektioner. Vi måste ändå fortsätta arbetet med att göra lagen känd för eleverna under 2017/2018 fortsatta arbetet ska vi ge eleverna kunskaper avseende innehåll både i lag och handlingsplan. Detta ska ske vid många tillfällen temadagarna, på tid med elevansvarig lärare samt i kurser där detta har en naturlig koppling.

Vid analys av LUPP-undersökningen som genomfördes i åk 2 visar resultatet för rektorsområde BF, HA och EK att ca 90 % av pojkarna och 85 % av flickorna är nöjda med sitt liv i skolan. 90 % av både pojkar och flickor anser att undervisningen och lärarna är bra. Det finns dock områden som inte når så höga siffror "Stämningen i skolan" är bra anger 90% av pojkarna men bara 80% av flickorna. Flickorna upplever i lägre grad än pojkarna att elever och lärare bemöter varandra med respekt i skolan 76% för flickorna och 85% för pojkarna.

8 Slutsatser

Uddevalla gymnasieskola har tre fokusområden för läsåret 2017-18; Inkludering och integration, Studieresultat och motivation samt Lärande för hållbar utveckling. Inom dessa fokusområden prioriteras läroplansmål och det beslutas om gemensamma insatser och aktiviteter.

På HA kommer vi fortsatt att ha de tre ovannämnda fokusområden läsåret 2017/ 2018. Under höstterminen 2017 är det planerat för en kompetensutvecklingsdag som har temat språkutveckling och inkludering. Vi på HA tar gärna emot elever från IM på gymnasie- och miljö-praktik även nästa läsår. Vad gäller lärande för hållbar utveckling har vi valt att även läsåret 2017/2018 genomföra en fokusvecka (vecka 9, vt-18) och vi kommer att arbeta intensivare med motivation och studieresultat.

Nästa läsårs fokus kommer att läggas på Elevers ansvar och inflytande och att eleverna tar ansvar

Verksamhetsberättelse 2016/2017
Handels- och administrationsprogrammet

11 (11)

2017-09-30

för sin egen och kamraters arbetsmiljö. Detta på grund av vad vi såg hända i årskurs 1 läsåret 2016/2017 då det tog alldeles för lång tid innan eleverna insåg att det är samverkan mellan lärare och elever som ger en god arbetsmiljö för alla.